MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 LISTOPADA 1942r.

/ P o r a n n y./

I.

Dotyczące Polski.

KUJBYSZEW po polsku 28.XI.godz.21.15.

Audycja literacka. Adam Mickiewicz jest jedynym wieszczem Polski, którego poezja i dzieła były najgłębszym wyrazem duszy polskiej. Mickiewicz wchłonąłw siebie przeszłość i dzieje swego Kraju, a wczuł się w jego przyszłość tak silnie, że stał się wyrocznią nietylko emigracji polskiej, ale i całego społeczeństwa polskiego po dzień dzisiejszy. Nawoływał niestrudzenie do walki o wolność. Pod wpływem jego poezji wychowywały się całe pokolenia polskich bohaterów, bojowników wolności, żołnierzy i wodzów Narodu. Poezja jego napełniała otuchą znękane niewolą serca Polaków. Wszędzie gdzie biją serca polskie słychać wieszczy głos poety wzywający do chwytania za oręż i walki.

/ Odegrano Etiudę rewolucyjną Chopina, poczym zadeklamowano Odę do Młodości/.

Po napisaniu Pana Tadeusza Mickiewicz przystąpił do wytężonej pracy nad kształtowaniem społeczeństwa polskiego. Mickiewicz sam przeszedł wielką ewolucję, którą charakteryzują własne jego słowa: "Z patrioty polskiego stałem się obywatelem Słowiańszczyzny i obywatelem świata". W rozumieniu Mickiewicza kluczem do wolności Polski jest jedność Słowian. Stwierdza przytym, że " o jedności Słowian uczyło mnie życie a nie książki ". Mickiewicz znał Rosję i Rosjan. W Rosji spędził przeszło 4 lata i zapałał sympatią dla młodzieży rosyjskiej, wśród której liczył wielu przyjaciół, u której znalazł duże zrozumienie dla sprawy polskiej. Warunkiem koniecznym dla zbliżenia polsko- rosyjskiego i opartej na nim współpracy wszechsłowiańskiej było dla Mickiewicza zniszczenie caratu, którego nieprzejednanym wrogiem był przez całe swe życie. Ale nienawiść Mickiewicza do caratu nie zamąciła ani na chwilę przyjaznych uczuć jakie żywił dla Rosjan.

/ Deklamacja ustępów z III części Dziadów./

Hołd dla twórczości Boya- Żeleńskiego.

Uwaga: - Cała audycja, a zwłaszcza II jej część, była bardzo silnie głuszona. Trudno też było zorientować się czy całość audycji była poświęcona Boyowi i artykuł o Mickiewicza przytoczono jako artykuł Boya, czy też część audycji poświęcona była Mickiewiczowi, druga zaś część Boyowi. W każdym razie z odebranych fragmentów można było się zorientować, że II część audycji poświęcona była charakterystyce twórczości Boya oraz zamordowaniu Boya przez Niemców.

DEUTSCHER VOLKSSENDER po niemiecku 28.XI.godz.18.55.

Na jednej z głównych ulic Krakowa w ub.tygodniu wybuchła w samochodzie wojskowym maszyna piekielna, zabijając 2-ch oficerów i jednego żołnierza.

Uwaga: Od pewnego czasu nadawane są po niemiecku liczne audycje antyhitlerowskie, które odbierane są w ramach Nasłuchu nocnego. Audycje te nadawane są wszystkie na tej samej fali, jakkolwiek z zapowiedzi wynika, że chcą uchodzić za szereg odrębnych rozgłośni. Audycje są silnie głuszone, jednakże niewątpliwie nadawane są przez b.mocną rozgłośnię gdyż odbiór jest możliwy. Ponieważ Digest BBC audycji tych nie wykazuje, nie ma możności zorientowania się skąd są nadawane, jednakże pewne szczegóły w tonie i treści nasuwają przypuszczenie, że audycje pochodzą z ZSRR.

FREDERICKSTADT, po niemiecku 28.XI.godz.21.30.

Najlepszym miernikiem postępu i rekonstrukcji w okupowanym przez Niemców Wschodzie Europy jest rozwój prawa. Początkowo prowadzono administrację wojskową i stosowano wyłącznie zasady policyjne. Jednakże od roku obowiązują zwykłe zasady prawa europejskiego. Bolszewicy usunęli dawne przepisy carskie i polskie. Oczywiście administracja niemiecka nie mogła przejąć bolszewickiego systemu prawnego. Obecnie obowiązujące

zasady prawa na Ukrainie, oparte są na niemieckich zasadach prawnych. Wszędzie ustanowiono niemieckie sądy dla ochrony prawnych interesów Niemców. Obok niemieckich sądów istnieją miejscowe sądy współpracujące ściśle z niemieckimi. Na terytoriach bałtyckich przywrócono dawniej obowiązujące zasady prawne uchylone przez Sowiety. Na innych terytoriach wprowadzono miejscową administrację prawną. Sędziowie spośród miejscowej ludności powołani są do osądzania jej spraw. Władze niemieckie uczyniły wszystko, co było w ich mocy by zastąpić bolszewickie prawo nowymi zasadami prawa opartymi na poczuciu prawnym ludności. W ten sposób usunięto wpływy bolszewickie. Łatwo zrozumieć jakiego wysiłku wymagało wprowadzenie nowego kodeksu karnego, a cóż dopiero nowego kodeksu cywilnego i handlowego. W sądach niemieckich urzędują niemieccy sędziowie posiadający wysokie kwalifikacje i duże doświadczenie. W sądach dla miejscowej ludności urzędują najbardziej wartościowi przedstawiciele społeczeństwa. Zrozumiałe jest, że ludność zadowolona jest ogromnie, iż pozbyła się tzw. bolszewickiego prawa. Z powyższych faktów można wysnuć wniosek, iż uregulowanie stosunków prawnych na Wschodzie Europy spowodowało całkowitą pacyfikację zajętych terytoriów i wcielenie ich w obręb administracji europejskiej.

MAROCCO po francusku 27.XI. godz. 13.30.

W dniu wczorajszym wysłano do Polski drogą morską 1000 Żydów zamieszkałych stale w Norwegii. Żadnego uzasadnienia tej wysyłki nie podano do wiadomości publicznej.

WEICHSELSENDER po polsku 28.XI. godz. 16 00.

Obowiązkiem każdego jest przestrzeganie najściślej przepisów o zaciemnieniu. W dniu dzisiejszym obowiązują w Gen.Gub. następujące godziny zaciemnienia: 15.00 do 8.00

MOSKWA po rosyjsku 28.XI. godz. 17.00.

Żołnierz 3 komp. 110 pułku 112 niemieckiej dywizji piechoty, Polak, który dobrowolnie przeszedł na stronę armii czerwonej oświadczył, że w Polsce ludność męska została zmobilizowana do armii niemieckiej pod groźbą rozstrzelania. Ludzie starsi zdatni do pracy oraz dziewczęta zostali wywiezieni do Niemiec. Pozostała ludność jest straszliwie gnębiona.

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku 28.XI. godz. 15.15.

Słowa nasze kierujemy zwłaszcza do was robotnicy polscy w Niemczech. Wiecie sprawnością o sukcesach sowieckich pod Stalingradem i anglo-amerykańskich w Afryce. Rozumiecie, że z hitlerią jest już krucho i choć nadrabiają miną, nie mogą ukryć prawdy. Katastrofa szybko się do nich zbliża. To też nie szczędzą wysiłków, by wymuszać z was coraz więcej pracy, by coraz więcej wcielać do wojska. Musicie uczynić wszystko, by starania plutokratów niemieckich rozbiły się o wasz opór. W Polsce, Francji, Belgii i Holandii wzrasta nasilenie walki z najeźdźcą. Musicie wymierzyć nowe ciosy hitlerowskiej machinie wojennej. Musicie uczynić to teraz. Trzeba zorganizować jaknajliczniejsze ucieczki do Kraju. W zbliżających się decydujących dla Narodu walkach, każdy musi być na ziemi własnej. Uciekajcie z Niemiec! Nawiązujcie łączność z robotnikami z innych krajów okupowanych i z antyfaszystami niemieckimi. Uczciwych robotników niemieckich informujcie o wszystkim co się dzieje w świecie.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE - korespondenci:

W. Burdett, Kair: RAF i lotnictwo amerykańskie rozwijają ożywioną działalność w północnej Afryce. Losy Korpusu Afrykańskiego zależą od 2-ch czynników. Od szybkości z jaką Brytyjczycy zorganizują atak ze wschodu, oraz siły oporu niemieckiego na zachód od Tunisu. Jeżeli Aliantom uda się przeciąć komunikacje lądowe Osi między Tripolisem a Tunisem, Rommel będzie musiał nie cofać się, a uciekać z całych sił.

Deuss, Londyn: - Rommel będzie usiłował powstrzymać posuwanie się VIII Armii, by uniemożliwić jej korzystanie z lotnisk, skąd samoloty myśliwskie mogłyby bombardować Trypolis. Ryzykuje on jednakże b. dużo gdyż grozi mu zniszczenie całej jego armii.

DEPESZE:

- W Metzu, Strassburgu i innych miastach w Alzacji i Lotaryngii wybuchły rozruchy antyniemieckie. Ludność burzy się przeciwko wprowadzaniu ustroju nar.socjal.oraz wysyłce robotników francuskich na roboty do Niemiec.

- W Montevideo krążą pogłoski w kołach dypl.,iż Mussolini jest tak poważnie chory,że będzie zmuszony ustąpić.Nowo powstały rząd rozpocznie pertraktacje pokojowe.Mussolini cierpi na rankę w żołądku i sercu.

ANKARA po turecku 27.XI.godz.18.15.

Radio niemieckie zakomunikowało w dniu wczorajszym,że wojska niemieckie prowadzą atak w kierunku Astrachanu.Ofensywa rzekomo rozwija się korzystnie i oddziały sowieckie cofają się w stronę Astrachanu. Gdyby ta ofensywa udała się rzeczywiście,byłoby to b.poważnym sukcesem ponieważ Astrachan jest podstawową bazą dla wojsk rosyjskich,działających na południe od Stalingradu.Dotychczas trudno się zorientować czy próby niemieckie zakończą się powodzeniem.

VIII Armia szykuje się do generalnego ataku.Na odcinku Tunisu wojska Alianckie znajdują w odległości 40 km. od Tunisu.Stwierdzić należy,że Oś rzuca poważne siły do Tunisu.Wg.posiadanych wiadomości wojska Osi przybyłe do Tunisu drogą powietrzną i morską liczą od 60 do 70.000 ludzi oprócz wojsk przybyłych z Trypolisu.W ten sposób siły Osi w Tunisie wynoszą około 100.000 ludzi.

FRANKFURT po niemiecku 27.XI.godz.19. 45.

W artykule umieszczonym w Das Reich ,Goebbels m.in.pisze:niema dla nas tak wielkiego poświęcenia,na które nie bylibyśmy gotowi,o ile ono prowadzi do zwycięstwa.Naród nasz stoi ramię przy ramieniu zarówno w okresie powodzenia,jak i niepowodzeń, zawsze gotów do wypełnienia rozkazów wodza,pełen miłości dla swej Ojczyzny i nienawiści dla wrogów.

Godz.20.oo.- Następujący ustęp listu Hitlera do Petaina został opuszczony:"Marszałek Rundstedt staje całkowicie do pana dyspozycji ,panie marszałku."

BBS /stacja Osi/ po angielsku 27.XI.godz 21.3o.

Gaulliści prowadzą zażartą kampanię przeciwko Darlanowi.Na Bliskim Wschodzie zdarzają się często wypadki niesubordynacji.Donoszą również o starciach z oddziałami angielskimi i amerykańskimi.

BRUKSELLA po flamandzku 27.XI.godz.9.3o.

Imperializm Stanów Zj.w półn.Afryce zrzuca maskę.Z Sofii donoszą,że wyjazd na Bliski Wschód, nie wyłączając Egiptu wymaga pozwolenia władz amerykańskich.

HILVERSUM po holendersku 27.XI.godz.12.45.

Pomiędzy rządami niemieckim,włoskim i greckim zawarta została umowa w przedmiocie współpracy ekonomicznej.Rząd niemiecki i włoski zobowiązały się dostarczyć odpowiedniej ilości żywności dla Grecji i uczynić wszystko by polepszyć sytuację ekonomiczną kraju.

RADIO WOLNYCH INDYJ po angielsku 26.XI.godz.16.2o.

Na rozprawie oficerów francuskich oskarżonych o zamach na gen. Giraud,ujawniono,że otrzymali oni broń od angielskich agentów.Rewelacja ta świadczy najdobitniej o intrygach brytyjskich przeciwko własnym sojusznikom Amerykanom.

LYON po francusku 27.XI.godz.7.3o.

Wszystkie szkoły w Oslo będą zamknięte z dniem 1.grudnia z powodu braku opału. Zarządzenie to dotyczy również innych miast norweskich.

LUXEMBURG po niemiecku 27.XI.godz.12.3o.

W Singapore spuszczono na wody pierwszy okręt japoński zbudowany w dawnych stoczniach angielskich.

Przegląd polityczny pt: Polityczny i moralny upadek Francji.

WROCŁAW po angielsku 28.XI.godz.23.3o.

Podobno adm.Darlan wysyła do Londynu misję,by wszcząć pertraktacje z rządem angielskim.Gen.de Gaulle ze swej strony zamierza odbyć pielgrzymkę do Waszyngtonu,by wyperswadować Roosveltowi błędność jego opinii o Darlanie.De Gaulle w odpowiedniej chwili opuścił Francję,czy nie uważa on czasem, że nastąpił moment by opuścić Anglię?

PARYŻ po francusku 28. XI. godz. 9.00.

Marcel Deat umieścił artykuł w L'Oeuvre, w którym pisze m.in: Hitler dał obecnie Francji, w sposób najbardziej wielkoduszny jedyną możliwość ocalenia ojczyzny. Jeszcze raz powtarzam jak szczęśliwa jest Francja. Miejmy nadzieję, że Vichy potrafi odpowiedzieć na apel Hitlera, i że marszałek zrozumie, a Laval będzie działał.

Godz. 20.00.- Times Herald Tribune donosi, że Stany Zj. upoważniły Brazylię do objęcia protektoratu nad Azorami.

BRUKSELA po flamandzku 28.XI.godz.16.00.

Zdaniem niemieckich kół wojsk. francuska flota w Tulonie zatopiła się nie dlatego, iż obawiała się wpaść w ręce niemieckie, a dlatego, ponieważ nie była w możności połączyć się z Aliantami.

STAVANGER po norwesku 28.XI.godz.19.00.

Ambasador Stanów Zj. Stanley oświadczył w dniu dzisiejszym, że uważa on Rosję Sow. za część Stanów Zj. Wierzy on głęboko, iż przyjaźń między obu tymi krajami trwać będzie również po wojnie.

MAGYAROVAR po węgiersku 27.XI.godz.23.45.

Zdaniem Basler Naz. Zeitung, eksperci wojskowi państw anglo-saskich wykazują ostatnio daleko mniej optymizmu niż w początkach kampanii półn. afrykańskiej. Podkreślają oni, iż państwa Osi rozporządzają potężną siłą lotniczą, podczas gdy Anglosasi odczuwają brak lotnictwa myśliwskiego.

ROMANIA PO rumuńsku 28.XI.godz.21.00.

Ankara oczekuje z wielkim zainteresowaniem powrotu ambasadora Stanów Zj. W politycznych kołach tutejszych przewidują, iż przywiezie on ciekawe propozycje.

PRAGA po hiszpańsku 27.XI.godz.22.30.

„Zdrada przywódców francuskich zmusiła Hitlera do zajęcia Tulonu. Po zdradzie i złamaniu słowa przez Darlana, Noguesa, Girauda i wielu innych Niemcy przestali przywiązywać wagę do słowa dowódców francuskich. Dla obrony całości i bezpieczeństwa Niemiec, oraz Europy, Niemcy musieli zająć Tulon.

DEBUNK po angielsku 28.XI.godz.1.30.

W Berlinie krążą uporczywie pogłoski, iż lądowanie wojsk anglo-amerykańskich w półn. Afryce było pułapką zastawioną przez Oś. Podobno pomysł tego lądowania powstał w Berlinie, by w ten sposób zniszczyć jaknajwięcej sił alianckich. Gen. Eisenhower wpadł w zastawioną przez Oś pułapkę.

RZYM po włosku 28.XI.godz.22.45.

Zawarta została umowa włosko-niemiecka odnośnie zbiorów zboża na Ukrainie. Ukraina wkrótce stanie się znów spichrzem Europy i będzie zaopatrywać ją w od 10 do 12 milionów ton żywności.

III.

O g ó l n e.

MOSKWA po rosyjsku 26.XI.godz.20.30.

Z Budapesztu donoszą, że na Węgrzech szerzy się epidemia tyfusu. Szpitale przepełnione są rannymi żołnierzami z frontu sowieckiego i odczuwa się brak pomieszczeń dla chorych na tyfus. Oczywiście wpływa to na rozszerzenie się epidemii.

Godz. 2.00. 27.XI. Prasa londyńska krytykuje umowę z Darlanem wyrażając brak zaufania w jego szczerość i chwaląc stanowisko gen. de Gaulle.

Godz. 2.20.- Wróg poznaje potęgę ciosów zadawanych przez armię czerw.

Godz. 3.00.- Krasnaja Zwiezda: Bohaterskie miasta.

Godz. 13.00.- Izwiestia: "Atak"

Godz. 16.20.- Pogadanka Kruszkowa pt: Wzrost rezerw moralnych i politycznych związku anglo-sowiecko-amerykańskiego.

Godz. 23.30.- Partyzanci działający w okolicach Mińska wykolejili w ciągu 10 dni w listopadzie 17 pociągów, w tym 2 wojskowe. Ogółem zniszczono 7 lokomotyw i 51 wagonów. W walkach z Niemcami zabito 160 i raniono 50-ciu.

28.XI.godz.3.oo.- Krasnaja Zwiezda :Przerwanie frontu pod Stalingradem.
Sprawozdanie korespondenta wojskowego ze Stalingradu: Jak Stalingrad został uwolniony.
Godz.6.oo.- Artykuł Prawdy:przygotowanie traktorów na wiosnę.
Godz.7.oo.- Izwiestia:Obrońcy Stalingradu atakują.
Godz.1o.oo- Fabryka aluminium na Uralu wykazała duży wzrost produkcji Również fabryka magnezium przekroczyła normę.
Po angielsku 27.XI.godz.23.45.
Komentarz pt: znaczenie ofensywy stalingradzkiej.

BORDEAUX po hiszpańsku 28.XI.godz.19.3o.
Radio londyńskie podkreśliło w dniu wczorajszym,że miejscowości wskazane w komunikacie sowieckim jako zdobyte na Niemcach nie figurują na mapie.Oczywiście znajdują się one w raju - w bolszewickim raju.

RZYM po węgiersku 28.XI.godz.18.oo.
W Londynie opowiadają o następującej przygodzie jaka spozkała pannę Mary Churchill córkę premiera, w jednym w tajnych klubów w londyńskim East Endzie.Kluby te są otwarte dla wszystkich i panna Churchill chciała tylko prawdopodobnie poćwiczyć muskuły swych nóg. Przemawia na jej korzyść,że kiedy wybuchła awantura opuściła ona spokojnie klub w swym mundurze podoficerskim.Na tym by się wszystko skończyło, gdyby nie jej tancerz Amerykanin,który zgodnie z tradycjami swego kraju, podpił sobie za dużo i grzmotnął ją kiedy zaczęła narzekać,iż depcze jej po nogach.Ciekawe,czy Churchill założy protest u rządu amerykańskiego? Prawdopodobnie zachowa milczenie z uwagi na wzrastającą antypatię Anglików do Amerykanów.

- 6 -

28.XI.g.Cz.J.do.- [illegible] pod Stalin-gradem.

Sprawozdanie korespondenta wojskowego ze Stalingradu: jak Stalingrad został ocalony.

Godz.6,00 - [illegible] czołgów na wschód.

Godz.7,00 - Zwycięska ofensywa Stalingradu [illegible].

Godz.10,00 - fabryka aluminium na Uralu wyznacza nowy wzrost produkcji. [illegible] fabryka [illegible] przemysłowych [illegible].

Po angielsku 27.XI.godz.22.15.

[illegible] ofensywy stalingradzkiej.

BORDEAUX po hiszpańsku 28.XI.godz.19.45.

[illegible] komunikacji sowieckiej [illegible] na mapie. [illegible] w [illegible].

BERN po węgiersku 28.XI.godz.11,00.

W [illegible] [illegible] przygodzie [illegible] porze [illegible], w jednym z tajnych klubów [illegible] [illegible] prawdopodobnie [illegible] swych [illegible]. [illegible] na jej [illegible], że [illegible] [illegible] Na [illegible] się [illegible], który [illegible] z tradycjami swego [illegible], [illegible] za dużo i [illegible] do [illegible] [illegible] na [illegible], [illegible] do [illegible] [illegible] wszechstronnej [illegible] do zamykania.